

همه حقیقت درباره «اوشین» از ۳۰ سال پیش تا امروز

نمونه توسعه اقتصادی ژاپن، راهنمای کودکان دهه ۹۰ ایران

مریم فیروزفر

این روزها در جشنواره فیلم کودک و نوجوان اسفهان بخشی از سریال آبی سبوس سالهای دور از خانه که به دوران کودکی اوشین می‌پردازد، در قالب یک فیلم سر هم شده و برای کودکان و نوجوانان به نمایش در آمده است. مجموعه تلویزیونی سالهای دور از خانه که در حقیقت نام اصلی آن «اوشین» است، سریال ماندگاری محسوب می‌شود که در سال ۱۹۸۳ و دقیقتر بنحیبه می‌گویم در ۱۵ فروردین ۱۳۶۲ شمسی روی آنتن شبکه ان‌اچ‌تی زاین رفت. آن هم صیحا، در حقیقت این سریال یک سریال یک صبحگاهی بود که هر روز به مدت ۱۵ دقیقه به روی آنتن می‌رفت.

این سریال ۲۹۷ قسمتی از یک داستان حقیقی ساخته شده که ماجرای مرید به نام کازو و ادا بود و صاحب فروشگاههای زنجیره‌ای یاتانها بود که از سفر شروع کرد و بعد به پل پارو کرد رسید. در حقیقت داستان با هدف ایجاد انگیزه و راسانتی توسعه اقتصادی ساخته شد و البته اولین سریال ژاپنی بود که پس از انقلاب از آنتن سیماهای جمهوری اسلامی ایران روی آنتن رفت. سریال اوشین محبوبیت زیادی نزد مردم یافته و بارها از شبکه‌های مختلف تلویزیونی دنیا پخش شده است. برخی «اوشین» را معروف‌ترین شخصیت زن ژاپنی در دنیا می‌دانند. اوشین مظهر خانواده بود. در دوران کودکی سختی بسیاری می‌کشید، اما بی‌محتی پرورش که ناشی از فقر مفرط بود و روبرو شد و حتی برای تأمین نیاز اولیاش یعنی غذا مجبور شد تا از سینما کودکی دور از خانه‌دانش زندگی کند. اما هیچکدام از این موضوعات باعث نشد تا او پدر و مادرش را فراموش کرده و با آنها از ترک کند. او همواره علاقه‌مند به پدر، مادر و سایر اعضای خانواده است. همین است که در هر شریطی تا نظر پدرش بود. صبر و پایداری اوشین از دست سختی‌هایی که ادامه داشت و او در مقام همسر و مادر فرزندانش تمام تلاش خود را برای نگهداری خانواده خود کرد. در حقیقت برای اوشین کلان گرم خانواده در اولویت قرار داشت و شاید همین نکته را تمام مادران این سریال ژاپنی باشد.

سالهای دور از خانه که به زندگی دختر کوچکی از دست جنگ جهانی دوم می‌پردازد، به نوبت است. هاتسینا سو کازو، و همراهی هشت کارکنان از جمله فروشنده گیوموچی، مهبانجیرو کویاباشی، مینورو تامکوتو، توشیو میوزیکری، فومیاما یوشیوچی و سایر آنان ساخته شده است. تهیه کننده این اثر نیز یوکیو اوکاموتو بوده و کونیچی ساداکی این آهنگساز سریال اوشین بوده است. این سریال در ۲۰ کشور دنیا به نمایش در آمده و برای ۲۲ فروردین ساخته شده است. در سالهای بعد اینجانبهایی از روی این سریال یک سریال کودکان ژاپنی ساخته شد و حتی در همین اواخر یعنی در سال ۲۰۱۲ یک نسخه سینمایی از فیلم اوشین سینمایی اوشین ساخته شد. البته پخش آن در این کشورها بسیار تأخیر گذار بوده است هر چند که خود ژاپنی‌ها خیلی سالها اقتصادی به آن نداشتند. آنها این سریال می‌ساور بودند که لزومی

ندارد داستان فقر و بیچارگی آنها هست به دست در دنیا بگذرد و تصویری ناخوشایند از این کشور که امروز یکی از کشورهای پیشرفته و صنعتی دنیاست نشان دهد. این نام اوشین تمام مرزها را دورنویسد و به قدری مهم باشد و بعد از پلی در پایان آن به نامش تمام دنیا و صنعتی‌ها به دستکاری‌های خود اوشین، بگویند داستان که جلوتر رفت و اوشین با امروز تاکوکاره ازدواج کرد، تیبس آلبی همان دست دوم بود که ایران با فروش دست دوم مسخرش وارد بازار نژادی از تجارت شده بودند و با آن کارهای اوشین دست دوم مراحل موفقیت را سپری می‌کرد. البته اوشین از این بخش از سریال سالهای دور از خانه از تأثیر گذاری بسیار بی‌اثر بود. هرچند وارد ایران هنوز و پس از گذشتند سه دهه ناگهان مردم پرورش سریال اوشین دست دوم در نظر آن‌ها با تمام آثارها شناخته می‌شوند. بازرگانان ژاپن اوشین و افکار و تفکر این زن مستخکوه که به مخاطب دست‌سبایی به موفقیت را در هر موقعیتی اوشین می‌دهد، سن زن در مقاطع مختلف زندگی یکی از بزرگترین کودک، یک زن جوان و یک زن مسن که بعد از ۳۰ سال ساختن این سریال هرکدام سر نوبت‌شفت داشتند. ایشی کویاباشی، بازرگن نقش اوشین اوشین است. این بازرگان، افکار نقش اوشین در سن ۶ تا ۱۰ سالگی را بازی کرده است. البته ایاتاکو که متولد ۱۱ اگوست سال ۱۹۷۲ (۲۰ مردادماه سال ۱۳۵۱) است، در آن زمان خود ۱۱ سال بیشتر نداشت. ایاتاکو

در زمان پخش سریال اوشین به محبوبیت بسیاری دست یافت و مجلات آن زمان تصاویری از وی را روی جلد خود چاپ می‌کردند. اوشین روزگار سختی را گذراند ولی در همه عاقل پند و مادرش بود و در هر شریطی به آنها احترام می‌گذاشت.

اوشین در کودکی خود در خانه‌های بسیار فقیرانه زندگی می‌کرد که اولیوشن اصلی آن خانواده، ۱۰ ساله در تاکوایاما است و هنوز هم به صورت ویژه‌ای نگهداری می‌شود و در ایالات حاضر به یکی از نقاط پرطرفدار و توریستی ژاپن بدل شده است. ایاتاکو در حال حاضر ۴۱ ساله دارد، ازدواج کرده و البته کمابیش به کار بازرگری ادامه می‌دهد. او بیشتر در سریال‌ها حاضر بود. اینکند که در سال ۲۰۰۵ نیز در فیلم سینمایی معجزه در چهار روزه حضور پیدا کرد. او به عنوان بازرگن خیلی فعال شناخته می‌شود.

یوکر تاکاوا بازیگر نقش اوشین جوان بود. یوکر تاکاوا بازی در نقش اوشین ۱۶ تا ۱۷ سالگی بر عهده داشت. متولد ۲۹ آوریل ۱۹۴۵ (۸ خرداد سال ۱۳۲۴) است و در زمان بازی نقش جوانی اوشین ۲۷ سال سن داشته است. او کارش را به صورت رسمی در سال ۱۹۸۱ آغاز می‌کند و در یک فیلم سینمایی نقش مکمل را ایفا می‌کند. تاکاوا با ایفای نقش جوانی اوشین به شهرت رسید و در همین روزهای اوج شهرت او، کنجی سارادا، یک خواننده و آوازنده ژاپنی از ازدواج کرد. او که الان ۵۷ سالگی است، هم‌اقتدار که در عرصه تلویزیون فعال بوده، در عرصه سینما هم فعال بوده

و آخرین فیلمی که در آن حضور داشته، «توموگومی» است که به تازگی مراحل تولید آن تمام شده است. او قبل از بازی در نقش اوشین، جایزه نقش مکمل جشنواره فیلم کوکوما را برای فیلم ایجاتاکو گرفته بود و ۲ سال قبل جایزه بهترین بازیگر زن تلویزیون را برای بازی در سریال «مادام» به دست آورد. دیوولورهای اوشین البته در ایران از شهرت خاصی برخوردارند و بخشی از موفقیت این مجموعه در ایران به عهده دیوولورها بوده است.

مریم فیروزفر گوینده نقش اوشین تا چهل‌وهفت سالگی اوست و از نهماد و سپهبد رستگار به جای میثالی اوشین صحبت کرده است. فیروز صدای اوشین و نشیونتی دارد و علاقتی خوش‌ای را در عرصه خود دارد. در سال ۱۳۹۸ آغاز کرد. او صبا را در آثار مختلف همچون قصه‌های جزیره (ساراه)، آن شرنلی (آن شرنلی)، جزیره شناخته (سندیپتی)، افعی، بنزاه (رحمان)، یوگانه (پارو، یاتاکو)، فرشته آلود صورت (آن شرنلی)، نسان و من (ژو) و دیگر (تیکول کیژن) در ذهن مخاطبان باقی ماند. آنچه در زیر می‌خوانید گفتگویی است که فیروز در این مصاحبه انجام داد. گویندگی در این سریال برآیند تجربه با ارزشی بود. خانم زاله علو، مدیر دیوولر این سریال بود و همچون مادری مهربان مرا در طول کار حمایت کرد. از ایشان در سریال‌های زیادی اومتم و به دلیل تمام‌نمادی که از او یاد می‌کنم، قدرتمانی می‌دانم. با توجه به این که سال‌ها در دیوولر این سریال زندگی‌ام را می‌گذرانم، از محاطات زیادی از او یاد می‌کنم. اما بعد از این زمان، خانم زاله علو همیشه با من نهنما، مرا، بلکه دیگر گویندگان را مدافعه مدیریت می‌کرد. همیشه ما با نشیونتی و سریال، در گوندگان زیادی حضور داشته‌ایم. بهتر که دیوولر این سریال، گوندگان زیادی حضور داشته‌اند. البته عزیزانی همچون فهیمه رستگار، حسین باقی، آذر دانشی، حسین

معمارزاده، نیکو خرم‌تند و خسرو شایگان که در دیوولر سریال سالهای دور از خانه همکاری می‌کردند، دیگر کارکنان ما هستند.

تا قبل از دیوولر سریال اوشین بیشتر به جای شخصیت‌های بچه صحبت می‌کردم، زمانی که سریال سالهای دور از خانه دیوولر می‌شد، شش سال از فعالیت من در دنیا دیوولر می‌گذشت، در آن روزها هم قرار نبود من به جای جوانی اوشین صحبت کنم و قرار بود به جای کودکی او حرف بزنم. اما سال‌ها برآیند گویندگی نقش اول را به کسی نمی‌داند. گویندگی حائقی باید. ۱۵ سال کلار می‌کرد تا تجربه زیادی برای این کار پیدا می‌کرد، اما با لطف زاله علو توانستم گویندگی نقش اوشین را در عهده بگیرم. در واقع با نشیونتی و خانم ایتا عزیز صدای اوشین به جای نقش اول بود. گویندگی من حیات بود، اما به واسطه نمایش‌های رادیویی می‌شناخت، هرچه در آن زمان خیلی تجربه نداشتم، اما با لطف پروردگار و کمک خانم علو موفق شدم این نقش را بگیرم. اصلا حس سردی نداشتم که او مدیر دیوولر سریال است، چون رابطه ما بیشتر شبیه رابطه مادر و دختری بود. خوشحالم بعد از این همه سال، سریال سالهای دور از خانه پخش می‌شود البته می‌دانم تقصیر از خوب صحبت نکردم. در آن سال‌ها مردم نسبت به ما خیلی لطف داشتند، در همین رابطه من و اوشین راسنخ خوب خیلی جرات نمی‌کنم سریال را ببینیم، چون می‌دانم مردم در این سریال خیلی دلایل محبوبیت سریال سالهای دور از خانه به‌رحمت خانم علو و همکاری‌ام می‌گردد که همه آنها برای دیوولر خوب این کار خیلی تلاش کردند.

اصلا فکر نمی‌کردم این سریال تا این میزان محبوبیت پیدا کند که خیابانها در زمان پخشش خلوت شود. در آن سال‌ها من جوان بودم و تجربه‌ام کم بود. خوشبختانه این سریال مورد استقبال مردم قرار گرفت. خوشحالم این سریال بعد از گذشت این همه سال هنوز هم برای مردم جذاب است. در آن سال‌ها که سریال اوشین با استقبال زیادی روبرو شد، همه مرا با نام اوشین می‌شناختند. جلبت بسیار بداندیدی وقتی مرا برای کار معرفی می‌کردند، می‌گفتند که این همان خانمی است که برای اوشین صحبت کرده است. در آن سال‌ها مرا کسی با نام اوشین و قبل از آن وقت می‌گفتند که دیوولر اوشین هنگام دیوولر سریال سالهای دور از خانه تلاش می‌کردم همه موقعیتهای زندگی اوشین را کمالا درک کنم تا در تمام حس به جای این شخصیت صحبت کنم. سلسله یاور کهنه همیانی این شخصیت در صحنه‌های گریه می‌کردم، من هم کتک می‌ریختم، در مجموع بیوسه سالگی می‌کردم در دیوولر این سریال. این کتک‌ها از حس استفادگی دیوولر این سریال بود و سال من طول کشید، اما دیگر کسی خوب بود. چون برخورد زاله علو با همه گویندگان عالی بود. از سوزی دیگر گویندگان بزرگی در این کار حضور داشتند. کار درگزار استادی که به قول خرم‌تند در این حرفه استادی خوبی بود. دیوولر اوشین خوب بود چون از آن سوزی‌ها راضی بودم. زمانی که دیوولر اوشین دیوولر استادی بودم، تجربه کرد. من عقلم حکایت دیوولر منی است که هرگز بسته نمی‌شود و تا آخرین لحظه می‌ماند. اما با گذشت، وقتی دیوولر در فیلم جدید گویندگی می‌کنم، با خود می‌گویم امروز زنده هستی و دیوولر بودم، بنابراین افتخار تمام آموزش در این حرفه هرگز قطع نمی‌شود.